

Василь Салій

Молода людина мріє про створення щасливої сім'ї. Однак любов, щастя не даються просто так, вони потребують від закоханих чималих зусиль. І працювати над ними потрібно з перших днів взаємного кохання, коли, здавалося б, ще ніяких проблем немає і не передбачається. Тому спробуємо простежити шлях закоханих від початку стосунків до прийняття рішення про одруження та показати, як пройти його не лише з приємністю, а й з користю для майбутньої сім'ї.

Від закоханості до любові

На початку зустрічей молодих людей охоплює чудове відчуття закоханості. Це час, коли кохана особа стає центром вашого життя. Закохані починають по-іншому дивитися на світ, сприймати все, що відбувається навколо, у світлі цього нового почуття. Навіть невдачі та непорозуміння у різних сферах їхнього життя сприймаються зовсім по-іншому, не так болісно. Закоханість спонукає хлопця і дівчину проявляти свої найкращі риси. Молодим людям хочеться постійно бути разом. Зачаровані партнери вважають один одного найкращими у світі. Закохані схильні до дій і вчинків, які б ніколи не зробили за інших умов. Закоханість не потребує жодних зусиль, все, що робиться, дається їм з легкістю. Здається, що так триватиме завжди. Але... Рано чи пізно такий стан минає, ейфорія зникає, рожеві окуляри спадають, і перед нами постає людина, а не янгол, з усіма своїми недоліками і вадами... То невже закінчилась любов? Зовсім ні! Можливо, зараз вона лише розпочинається, а стан, який закохані пережили, є її чудовим початком. Тому помилковим є ототожнення початкового захоплення і зачарування – з любов'ю, а їх згасання – з кінцем любові. Любов – це не так емоції, як радше процес, дія, яка потребує від юнака та дівчини чималих зусиль жертвовності, терпеливості, праці над собою, вміння дарувати себе іншому, забуваючи особисті потреби. Правдива любов безумовна і без очікувань. У ній немає власного інтересу, а є потреба піклування про іншу людину. Любити когось – означає зробити особу, яка поруч, щасливою.

Час взаємного пізнання

Слід розуміти, що подружнє життя не завжди буде супроводжуватися тільки приємними відчуттями, і тому до нього потрібно дуже добре приготуватися. Отож час нареченства має стати для молодих осіб і часом взаємного пізнання. Часто зустрічі закоханих обмежуються спільним відпочинком, прогулянками, розвагами. Молоді люди показують себе лише з найкращого боку, намагаються приховати власні недоліки. В таких обставинах пізнати свого партнера важко. Тому необхідно побачити особу також і в буденному житті: в часі молитви, спільної праці, навчання, подорожей... Тоді зможемо довідатись, як вона реагує на невдачі, поводить себе перед труднощами, чи вміє брати на себе відповідальність, чи готова прийти на допомогу. Варто звернути увагу на ставлення коханої людини до батьків і родичів: у родинному середовищі відкривається багато її рис, які раніше не були помітними. Ставлення нашого партнера до батьків, братів і сестер може свідчити, як у шлюбі він/вона буде ставитися до нас. Багато про особу може розповісти її манера спілкування з друзями, і взагалі її ставлення до людей, тому треба звертати увагу на те, що наша «половинка» говорить про інших, як поводить у колі друзів...

Період зустрічей є також часом, коли молоді особи мають навчитися розмовляти між собою і слухати один одного. Спілкування має нам якнайбільше відкрити внутрішній світ особи. Тому важливо обговорювати бачення майбутнього сімейного життя, плани, мрії, бажання... Необхідно дізнатися не лише про інтереси і вподобання нашої половинки, але й про її світогляд, цінності, ставлення до Бога. Також дуже важливим є навчитися довіряти один одному. Міцним фундаментом подружнього щастя для молодих осіб стануть спільна світоглядна платформа, спільна віра.ÂÂÂ

Тому в часі нареченства треба бути щирими і відкритими, залишатися собою. Не слід «вдягати маски», «грати ролі», щоб показати себе кращими, ніж ми є насправді. Не можна також одразу ставити надто високі вимоги до свого партнера. Маємо розуміти, що ми є різні, неповторні, і цю інакшість нашої половинки, її невідповідність нашим уявленням потрібно прийняти. Любов не заперечує відмінностей. Однак гармонійне поєднання відмінностей можливе лише тоді, коли є згода в основних принципах. Єдність закоханої пари передбачає свободу обох осіб, а будь-яке намагання обмежити цю свободу є неприпустимим. Але з іншого боку кожен повинен цією свободою користуватись відповідально.

Час зустрічань має стати часом і посиленої молитви один за одного а також їх спільної молитви. Дуже зближує молодих людей участь у Літургії, спільна проща, спільно вчинені діла милосердя. Вміння віддати свої відносини у Божі руки є запорукою міцних стосунків.

Звичайно, що вповні пізнати нашого партнера в часі зустрічань ми не зможемо, та й це не потрібно, адже життя у подружжі буде відкривати все нові риси коханої особи. Але щоб прийняти рішення про одруження, таки треба дещо про свою «половинку» знати.

Однак бувають і такі ситуації, коли стосунки потрібно припинити. Коли бачимо, що між закоханими мають місце груба поведінка, зрада, конфлікти, яких не можемо розв'язати, коли наш партнер схильний до алкоголю чи інших залежностей, коли у нас відмінні погляди на життя, сім'ю, ставлення до ближніх, віру, а протягом часу нареченства нічого не змінюється – тоді рішення про одруження слід відкласти або ж і взагалі припинити близькі стосунки. Помилкою є вважати, що після одруження все зміниться. Набагато більша ймовірність того, що ці речі лиш руйнуватимуть сім'ю. Тому у період нареченства дуже важливо керуватись не лише емоціями, почуттями, але й розумом!

Рішення про одруження

Коли найкраще прийняти рішення про одруження? Коли обидві особи є зрілими до подружжя, адже якщо таке рішення приймають незрілі особи, то навіть найменша трудність стане важким ударом для їхньої сім'ї. Зрілість – це абсолютний розвиток розуму, тіла і духу. Звичайно, що кожна людина може бути більш чи менш зрілою у тій чи іншій сфері, а до дечого їй ще треба рости. Тому потрібно дуже відповідально поставитися до прийняття рішення про одруження пам'ятаючи, що зрілість є фундаментом подружнього щастя.

Зрілість включає в себе декілька аспектів. Зрілість фізична (у тому числі й статева) – це здатність організму до виконання завдань, пов'язаних з подружжям. Зрілість юридична – це досягнення відповідного віку. Зрілість економічна – це готовність осіб забезпечувати сім'ю матеріально, наявність у них житла, заробітку. Зрілість моральна вимагає дотримання певних норм і принципів у ставленні до інших та суспільства. Зрілість психологічна – це вміння любити себе й інших, вміння самотійно мислити, обирати рішення і відповідати за свої вчинки, вміння співпереживати, вміння бути вдячним тощо. Зрілість релігійна – це усвідомлення того, що подружжя є Святим таїнством, покликане творити спільноту любові, передавати життя, брати участь у розвитку суспільства та

Церкви. Варто зауважити, що про зрілість до подружжя передусім свідчить зрілість не так фізична, як релігійна, моральна і психологічна.

У жодному разі не можна створювати сім'ю тільки на основі зовнішньої симпатії одне до одного (адже фізична краса з часом мине), з жалю чи при звичаєння або керуючись якимись власними інтересами. Не може бути єдиним приводом для одруження навіть вагітність як наслідок дошлюбних статевих стосунків. Єдиним критерієм, який дає «зелене світло» на шлюб, є любов. Особи, які бажають укласти подружжя, мають відповісти собі: чи самі хочуть бути щасливими, чи прагнуть передовсім зробити щасливим свого обранця? Чи вміють собі взаємно прощати? Чи мають спільну ціль, чи довіряють, поважають один одного? Чи не є їх любов лише тілесною приємністю? Обое повинні бути готовими поставити любов до себе на друге місце, обмежувати власну волю на користь іншого, взяти співвідповідальність за домашній порядок.

Знову ж таки, прийняття рішення повинне супроводжуватися молитвою. Не потрібно нехтувати проходженням передшлюбних наук! На жаль, для багатьох пар вони стають простою формальністю, без якої священник не уділить їм святого Таїнства подружжя, хоча ці науки насправді дозволяють нареченим краще пізнати один одного, допомагають приготуватись до труднощів сімейного життя, побачити місце Бога у подружжі.

Дошлюбне статеве життя – це втрата свободи вибору

Сучасне суспільство дошлюбне статеве життя практикує як норму. Мало того, в окремих середовищах відсутність статевих стосунків у період нареченства вважається ледь не відхиленням від правил, а тих, хто дотримується дошлюбної чистоти, вважають диваками! Статеві контакти ототожнюють з вираженням любові, хоча насправді вони є лише її імітацією! Секс до шлюбу є виявом егоїзму, самолюбства, бо партнери стають один для одного об'єктом задоволення, а метою його є не обдарування когось, а власна похоть. Справжня ж любов вміє чекати.

Небезпечним наслідком дошлюбних статевих стосунків є надмірне прив'язання осіб, виникнення фізичної і емоційної залежності. Таким людям важко відійти один від одного, навіть коли вони помічають у партнері негативні риси характеру. Дистанція, з якої молоді особи повинні взаємно себе пізнавати, втрачається, тому дуже нелегко дати адекватну оцінку таким стосункам. Втрачається свобода вибору, людині важко прийняти вільне рішення. А що вже говорити, коли дівчина завагітніє! Окрім того, хто не навчився бути

стриманим у своїх бажаннях до подружжя, – не буде стриманим до них і в подружжі. Небезпека подружніх зрад, розлучень вища у тих сім'ях, які почали жити статеві ще до укладення шлюбу. Тому Церква вчить, що сексуальна близькість передбачена лише для подружжя і є найвищим вираженням любові чоловіка та жінки. Тому до шлюбу мовою тіла слід спілкуватися дуже обережно, уникаючи ситуацій, які можуть привести до падіння.

Підсумовуючи, хочу ще раз наголосити на важливості духовного приготування до подружжя, яке має супроводжуватися взаємним пізнанням одне одного, «дозріванням» до сімейного життя, постійним поглибленням любові а також широкою молитвою за добру сім'ю. Добра підготовка стане запорукою щасливого подружнього життя та допоможе уникнути багатьох помилок і падінь у майбутньому.

Василь САЛІЙ, На шляху до Таїнства подружжя // СЛОВО №4 (76)